

El sentit de la música a Orient

Entre els orientals és cregut que la *música* té força per desviar el curs del món i el destí de l'home; cada so, cada ritme, cada melodia, influència determinades forces de la natura.

A Occident

A Occident no és el mateix. La seva força no és gens pertorbadora; és el més bell company de la vida de l'home, és l'única forma d'intuir l'absolut, de remoure el subconscient i de filosofar per la immensa majoria dels homes. Com a so, com a ritme, com a melodia, escampa un nombre de vibracions que poden o no concordar en qui les rep; si concorden, poden ésser rebudes però no intuïdes ni percebudes; en canvi, *per força* influencien els sentiments i els moderen o els exciten o els dirigeixen.

El bany de música

El *bany de música* del metge, que amarat de les arrítmies i deformacions psíquiques que els mals del cos donen en abundor, fadigat físicament de la feina quotidiana, rep assegut en la sala de concerts, és, primer que tot i fins pels no preparats físicament, un afinador, un regularitzador dels òrgans somàtics i de l'aldarull de les seves idees; vull dir que aviat s'assabenta de la sensació de benésser, de la calma plaent i, si voleu, fins de la pau interna; la vibració física, un cop reposat, desperta tota una gama de sentiments dormits en un subconscient, que fa aletejar tot un món d'idees que l'allunyen i l'enlairen sobre els sentiments de xoc humà imposats per l'ofici.

Res més subjectiu, res més impersonal, però de millor assimilació personal individual que el món d'idees imprecises i de sensacions precises que desperta una Sonata o una Suite entre centenars d'espectadors; cada u té el seu coeficient de reacció i la seva manera d'intuir l'art i cada u té dret a dir que la seva emoció artística és original i àdhuc cada vegada que rep un bany musical, amb igual música i tot, pot dir que la qualitat de l'emoció és, si no nova, diferentment renovada.

Els preparats i els no preparats

Des d'aquest punt de vista, el ben preparat, el carregat de saviesa tècnica està en superioritat respecte a la comprensió crítica, però pot estar en condició d'inferioritat emocional. Hi ha massa coses entre el fenomen musical i la percepció perquè pugui el subconscient sorgir sense treves a despertar-li les belleses emotives. Com a repòs espiritual, el no preparat o poc preparat, sempre que tingui el mínim de selecció física dels seus òrgans de Corti per assimilar la música, té el repòs més complet.

A més, el metge, que si bé sap com es percebeix la sensació i com s'estructura la vibració que la condiona, no compta amb aquesta coneixença i defuig les altres savieses musicals per lliurar-se en mig del bany harmònic a l'única matèria, l'únic fenomen de consciència que és la vena *melòdica*, perquè sap i filosofa que els fenòmens de consciència es deformen des del moment que s'anulitzen.

I, per fi, l'engranall de percepcions internes, de tantes coses que dormien en el subconscient que l'acció del bany musical desperta, és tot un món que fora de la majoria dels filharmònics no l'arriben a discriminar; són coses d'alt valor espiritual lligades amb les últimes causes. Jo diria que la música és l'única percepció filosòfica, l'única metafísica per la immensa majoria dels homes.

Els dilettants i els executants

Les sales d'audició musical tenen una nodrida clientela entre els metges, cosa que explica el que acabo de raonar. És un aliment espiritual que és de recomanar a tots, i nosaltres sentim una compassió infinita pels que per incapacitat orgànica no poden fruit de la serenitat d'aital art.

Si hi han molts dilettants, pocs executants trobareu. L'aprenentatge de l'art és llarg i difícil; podem dir, així i tot, que existeix entre nosaltres bon nombre d'amics que han fet els seus estudis musicals fins els anys després de la seva entrada al professorat de la Facultat. El present acabarà amb tants singulars idealistes de la música; la música mecano-elèctrica posarà fi a aquestes heroicitats. Tant de bo que amb aquesta senzillesa pogués resoldre el tràgic problema actual dels benemèrits professionals d'aquest art!